



## Koeien door fokkerij steeds gezonder

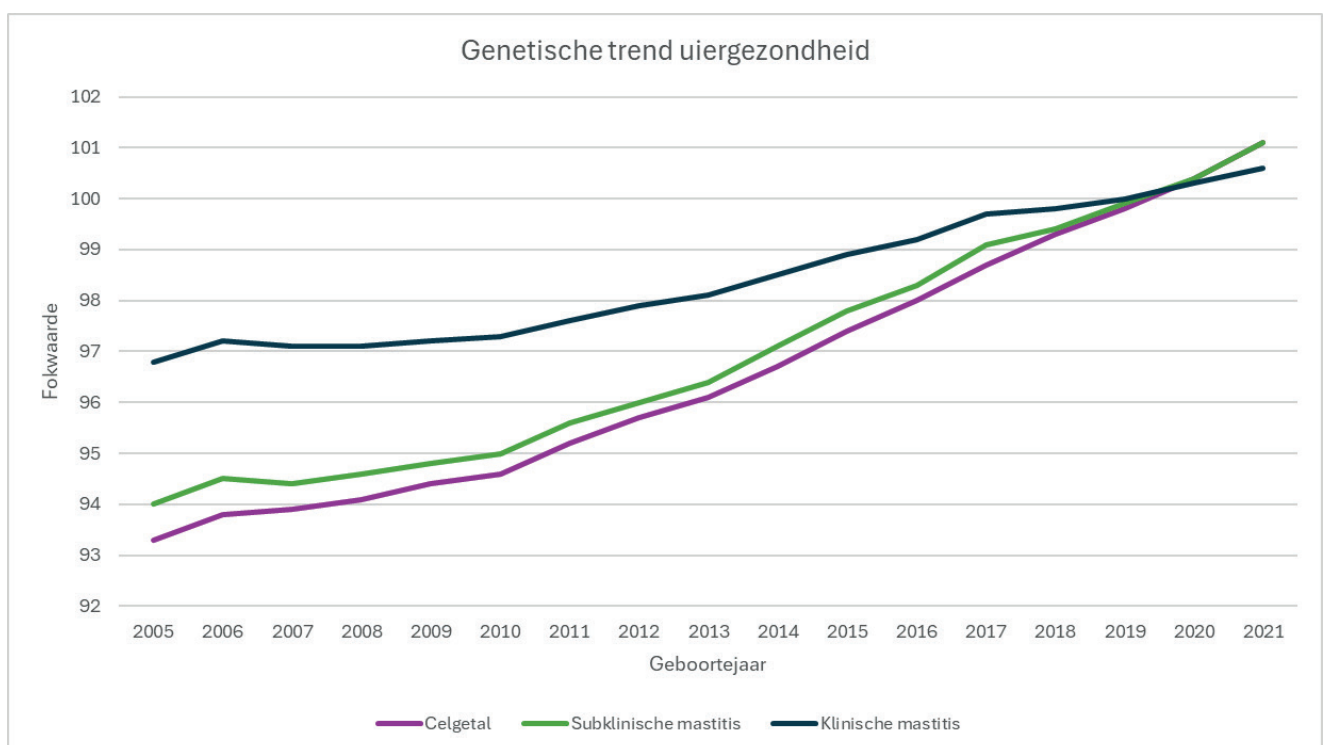
Over de jaren heen is de productie van koeien flink gestegen en ook de kwaliteit van uiers en beenwerk is toegenomen. Via fokkerij kunnen melkproductie en exterieur verbeterd worden en het is duidelijk dat die ook verbeterd zijn.

Maar het fokdoel is breder dan enkel productie en exterieur. In het fokdoel zoals beschreven in de NVI, zitten ook een aantal gezondheidskenmerken. Dat zijn: uiergezondheid, klauwgezondheid en vruchtbaarheid.

Als we kijken naar de veranderingen voor deze kenmerken door fokkerij en we de gemiddelde fokwaarden van koeien op een rij zetten, zien we een positieve trend. Een

fokwaarde boven de 100 betekent minder mastitis, minder klauwproblemen, een verbeterde vruchtbaarheid door een hoger drachtpercentage, en minder dagen tussen afkalven en eerste inseminatie.

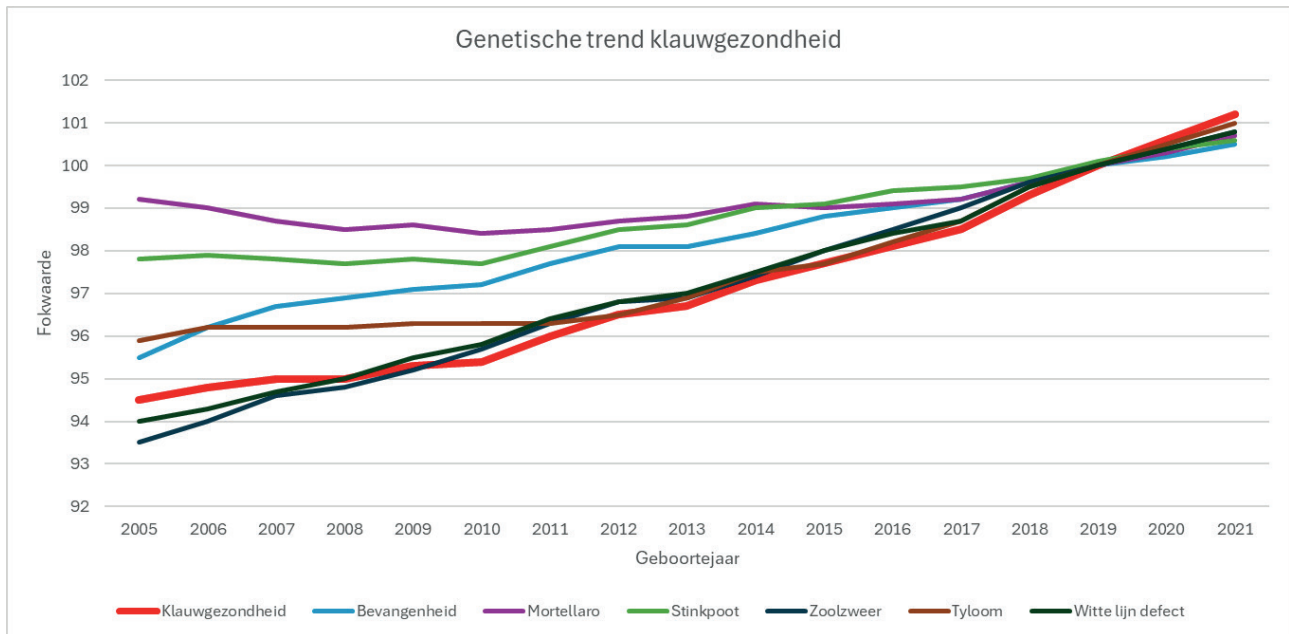
De trends voor de gezondheidskenmerken uiergezondheid, klauwgezondheid en vruchtbaarheid bij zwartbonte Holstein koeien zijn te zien in de figuren 1 t/m 3.



Figuur 1. Genetische trend voor de uiergezondheidskenmerken klinische mastitis, subklinisch mastitis en celgetal.

Voor de uitgezondheidskenmerken zien we voor (klinische) mastitis een stijging van de fokwaarde in vijftien jaar tijd van 4 punten. Dit komt overeen met 3 procent minder mastitis. Voor subklinische mastitis en celgetal is een

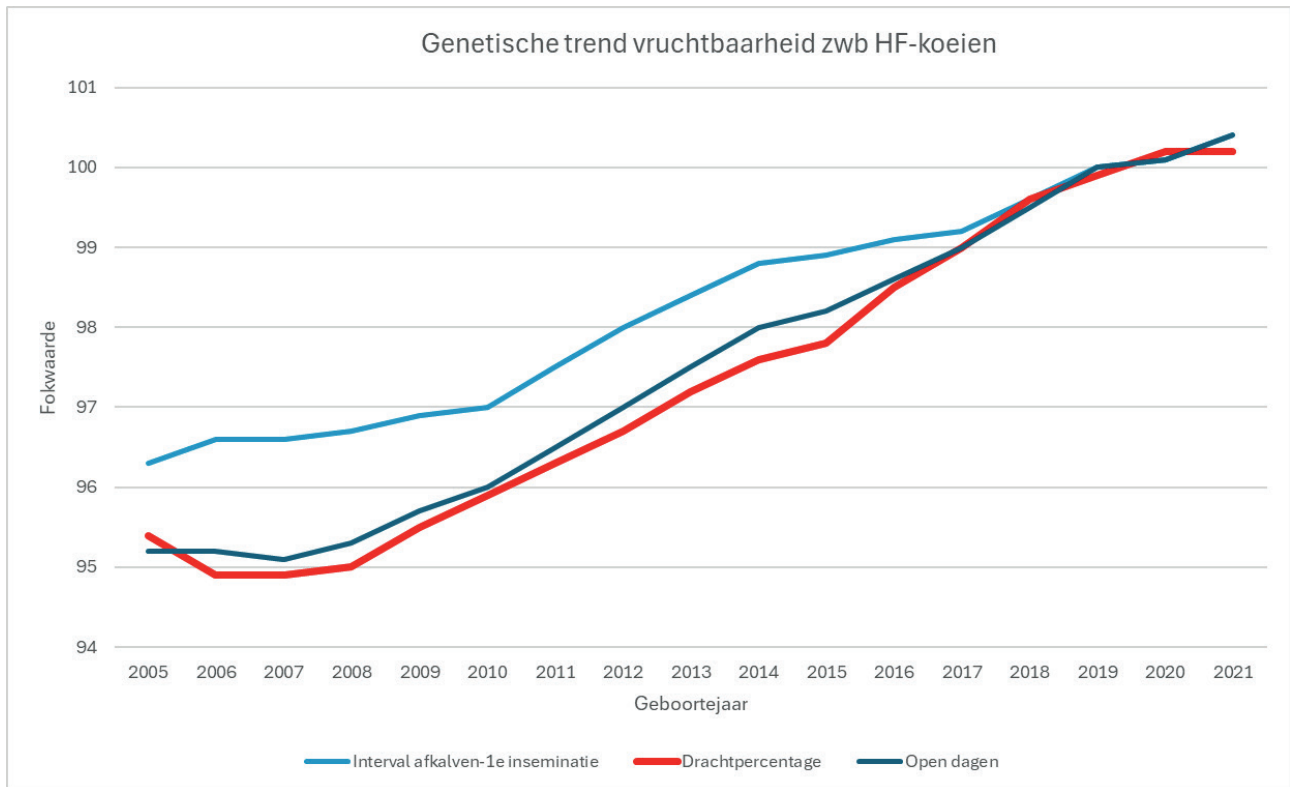
stijging over dezelfde periode te zien van 7 tot 8 punten fokwaarde. Dit komt overeen met een daling van het celgetal met 40.000 cellen per ml.



Figuur 2. Genetische trend voor de klauwgezondheidsindex en de zes onderliggende kenmerken

De klauwgezondheid is de afgelopen vijftien jaar genetisch duidelijk verbeterd. De gemiddelde fokwaarde is meer dan 6 punten gestegen. De onderliggende kenmerken van de klauwgezondheidsindex zijn ook ver-

beterd. Dit heeft geresulteerd in 10 procent minder klauwaandoeningen bij koeien in vijftien jaar tijd. Een heel grote stap, die mogelijk is gemaakt door het vastleggen van klauwgezondheidscores via DigiKlauw.



**Figuur 3.** Genetische trend voor de drie vruchtbaarheidskenmerken interval afkalven-eerste inseminatie, drachtpercentage en open dagen

Voor vruchtbaarheid is de laatste vijftien jaar veel vooruitgang geboekt. De gemiddelde fokwaarde voor koeien is voor interval afkalven-eerste inseminatie 4 punten gestegen, wat een korter interval van 9 dagen betekent. Daarmee worden koeien eerder tochtig en kunnen dus ook eerder worden geïnsemineerd.

Voor drachtpercentage en aantal open dagen is de trend nog groter in deze vijftien jaar: 5 punten vooruitgang. Dit resulteert in 7 procent hogere kans op dracht bij inseminatie.

Bovenstaande figuren laten zien dat er veel vooruitgang is geboekt voor gezondheidskenmerken en vruchtbaarheid door consequent deze kenmerken mee te nemen bij de selectie, als onderdeel van het fokdoel. Deze verbetering is mogelijk ondanks een vaak lage erfelijkheidsgraad, maar er is genoeg variatie tussen dieren om stappen te maken. Via selectie met NVI worden deze gezondheidskenmerken en vruchtbaarheid verbeterd. Koeien worden kortom steeds gezonder!